

**СТВОРЕННЯ КЛАСТЕРНОГО ЗАКЛАДУ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
СПРОМОЖНОЇ МЕРЕЖІ ГОСПІТАЛЬНОГО ОКРУГУ:
ВІД ОТРИМАННЯ СТАТУСУ ДО ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАТУТУ**

Себов Денис Михайлович

*директор КНП «Міська клінічна лікарня № 10» Одеської міської ради;
доктор медичних наук,
професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Якименко Олена Олександрівна

*доктор медичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
завідувач кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Коротаєва Вікторія Анатоліївна

*кандидат медичних наук,
асистент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Маркіна Катерина Володимирівна

*кандидат медичних наук,
асистент кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб та терапії
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Кластер – це об'єднання суб'єктів господарської діяльності, які інтеграційно взаємодіють між собою щодо спільного використання медичних, інформаційних, інвестиційних, інноваційних, технологічних, освітніх, наукових, інтелектуальних, маркетингових та інших можливостей для забезпечення підвищення ефективності їх роботи та сприяння розвитку відповідної галузі або регіону [1, 2].

Кластерний заклад охорони здоров'я – багатопрофільний лікарняний заклад, спроможний забезпечити на території госпітального кластера

потребу населення в медичній та реабілітаційній допомозі при найбільш поширених захворюваннях і станах за напрямками стаціонарної медичної допомоги відповідно до переліку, визначеного Кабінетом Міністрів України [3].

Мета дослідження – створення передумов щодо відтворення кластерного закладу охорони здоров'я на базі багатопрофільної лікарні – комунального некомерційного підприємства «Міська клінічна лікарня №10» Одеської міської ради (далі – КНП «МКЛ №10» ОМР), враховуючи наявний потенціал закладу та існуючі вимоги щодо кластерних закладів охорони здоров'я спроможної мережі госпітального округу.

Завдання:

1. Знайти оптимальні можливості щодо забезпечення закладом мінімального (базового) переліку медичних напрямів надання медичної допомоги населення, властивого для кластерного закладу охорони здоров'я.

2. Зберегти існуючий потенціал закладу та забезпечити подальший розвиток спеціальностей, що не регламентовані базовим переліком напрямів надання медичної допомоги у кластерній лікарні, проте вже здобули розвитку у КНП «МКЛ №10» ОМР.

3. Визначити механізми та пріоритети подальшого розвитку КНП «МКЛ №10» ОМР як кластерної лікарні в рамках існуючої інфраструктурної реформи системи охорони здоров'я України.

У відповідності до Постанови КМУ від 28 лютого 2023 р. №174, в обласних центрах кількість кластерних закладів охорони здоров'я визначається з розрахунку один такий заклад на 150 тис. осіб з урахуванням територіальної доступності населення до медичного обслуговування та спроможності таких закладів забезпечити медичне обслуговування населення відповідно до мінімального (базового) переліку напрямів медичного обслуговування [4].

Відтак, за Розпорядженням голови Одеської обласної військової адміністрації від 08.09.2023 №707/А-2023 КНП «МКЛ №10» ОМР отримано статус кластерної лікарні спроможної мережі закладів охорони здоров'я Одеського госпітального округу [5, 6].

Варто зазначити, що за переліком мінімальних базових напрямів медичного обслуговування, визначеного Порядком функціонування госпітальних округів і госпітальних кластерів та встановлення їх меж [4], КНП «МКЛ №10» ОМР відповідає майже за всіма медичними спеціальностями, за винятком акушерства і гінекології (II рівень перинатальної допомоги). В цьому разі найбільш перспективним та доцільним розвитком підприємства є з'єднання закладу з одним із пологових будинків міста Одеси, що взагалі не увійшли у спроможну мережу закладів госпітального округу. Також варто зазначити, що найбільш оптимальним та доцільним

є об'єднання з КНП «Пологовий будинок №7» Одеської міської ради (далі – КНП «ГБ №7» ОМР), що знаходиться у безпосередній близькості і є оптимальним задля спроможного забезпечення потреби населення в медичній та реабілітаційній допомозі на певній території міста.

Проте, КНП «МКЛ №10» ОМР набувало розвиток як багатоспеціалізована лікарня за багатьма іншими небазовими за вимогами спеціальностями, зокрема створено потужну службу ренальної медицини (урологія, нефрологія) та єдину у одеській територіальній громаді службу амбулаторного гемодіалізу, єдиного у госпітальному окрузі опікового центру (дитяча та доросла комбустіологія), в закладі працює відокремлена проктологічна служба, відділення політравми та ін. Тому, у відповідності до чинного законодавства, мінімальний (базовий) перелік напрямів медичного обслуговування має бути розширений рішенням власника відповідно до потреб населення, що потрібно передбачити при оновленні статуту підприємства як кластерного закладу охорони здоров'я [4, 7, 8].

КНП «МКЛ №10» ОМР – заклад з традиційним духом розвитку новаторства та впровадження у медичну практику новітніх технологій. Відтак, у закладі в 70х роках ХХ сторіччя вперше в одеському регіоні впроваджено фіброгастроскопію. Заклад оснащений сучасним обладнанням (ангіограф, С-арки, ендоскопічні, артроскопічні та лапароскопічні стойки та ін.), що дозволяє впровадити високотехнологічні оперативні втручання. Сумісно з працівниками ДУ «Інститут серця МОЗ України» у 2023 році вперше у південному регіоні України у КНП «МКЛ №10» ОМР проведено дві операції з пересадки серця та створені передумови подальшого розвитку трансплантології, що за чинним законодавством потребує додаткового затвердження МОЗ [4, 9, 10].

Таким чином, інфраструктурна реформа системи охорони здоров'я України надає можливості розвитку, зокрема створення системи кластерних закладів охорони здоров'я, із забезпечення мінімальних (базових) напрямів медичного обслуговування населення на певній території, при цьому забезпечує можливість сталого функціонування вже існуючих небазових медичних служб закладів та подальшого перспективного розвитку, що має певне регулювання нормативно-правовими актами чинного законодавства.

Висновки:

1. Кластерні форми співробітництва визнані в світі найбільш ефективними засобами для розвитку і сприяють кращому використанню матеріально-технічного і кадрового потенціалу, є важливими для формування конкурентних переваг споріднених та підтримуючих галузей.

2. КНП «МКЛ №10» ОМР – багатопрофільна лікарня, яка щойно отримала статус кластерного закладу охорони здоров'я спроможної мережі

Одеського госпітального округу, набуває можливості певного розвитку за інфраструктурною реформою системи охорони здоров'я України.

3. Оптимальною моделлю створення госпітального кластеру на базі КНП «МКЛ №10» ОМР є шлях об'єднання закладу з КНП «ПБ №7» ОМР, тим самим забезпечення мінімального (базового) переліку напрямів медичного обслуговування населення, водночас з розвитком вже існуючих небазових напрямів, що потрібно передбачити при оновленні статуту підприємства як кластерного закладу охорони здоров'я за рішенням власника закладу.

4. Найближчими перспективами розвитку підприємства є впровадження високотехнологічних напрямів медичного обслуговування (трансплантологія тощо), що також потребує додаткового затвердження МОЗ України.

Література:

1. Карпенко О. О. Теоретичні аспекти кластерної політики підприємств. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2011. № 32. URL: <http://jml.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/382>

2. Федоренко В. Г. Кластери – системний інструмент підвищення конкурентоспроможності економіки / В. Г. Федоренко, А. Ф. Гойко, В. Б. Джабейло. *Економіка та держава*. 2007. № 9. С. 6–9.

3. Закон України. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги. м. Київ, 1 липня 2022 року № 2347-IX. *Офіційний вісник України* від 29.07.2022 – 2022 р., № 58, стор. 41, ст. 3433, код акта 112630/2022

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 р. №174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я». *Офіційний вісник України* від 14.03.2023 – 2023 р., № 27, стор. 32, ст. 1515, код акта 117079/2023

5. Розпорядження голови Одеської обласної військової адміністрації від 08.09.2023 №707/А-2023 «Про затвердження спроможної мережі Одеського госпітального округу». https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/Спроможна%20мережа/РОЗПОРЯДЖЕННЯ/Одеська%20область_мережа%20розпорядження_ГО.pdf

6. Спроможна мережа медзакладів. URL: <https://moz.gov.ua/spromozhna-merzha>

7. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики : постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2016 р. № 285. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF#top>

8. Кройтор В. А. Заклади охорони здоров'я як спеціальні суб'єкти медичних правовідносин в умовах подальшого реформування системи

охорони здоров'я в Україні. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція*. 2023. № 65. С. 38–42. <https://doi.org/10.32782/2307-1745.2023.65.8>

9. Коваль А. М., Кузнецова М. Ю., Піддубний О. Ю., Пушкар М. В. Заклад охорони здоров'я як суб'єкт медичних правовідносин. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2023. Вип. 37. С. 437–442.

10. Піддубна В. Ф. Правове положення закладів охорони здоров'я в Україні. *Збірник наукових праць, присвячений 20-річному ювілею кафедри цивільного права № 2*. Харків : Право, 2019. 206 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-406-4-14>

ПРІОРИТЕТНІСТЬ ДОСТУПНОСТІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ РЕФОРМИ ТА ВОЄННОГО СТАНУ

Хлібородова Ірина В'ячеславівна

бухгалтер,

*магістрантка за спеціальністю 073 – Менеджмент
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Шахов Віталій Володимирович

*провідний фахівець навчально-виробничого комплексу інноваційних
технологій навчання,
магістрант за спеціальністю 073 – Менеджмент
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Лінькова Тетяна Василівна

бухгалтер,

*магістрантка за спеціальністю 073 – Менеджмент
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Ідеї та напрямки сучасної медицини. За сучасних умов зростає роль соціальної сфери у розвитку суспільства; при цьому охорона здоров'я та освіта є найбільш важливими галузями, що забезпечують формування трудового потенціалу держави.